

Ongecontroleerde landing bij harde wind - Schroeder Fire Balloons G 34/24

Publicatiedatum: 17 november 2020

1. Over het rapport

Op 31 augustus 2019 was de gezagvoerder van een heteluchtballon met drie passagiers aan boord genoodzaakt bij Swalmen een landing te maken vanwege snel verslechterende weersomstandigheden. Deze weersomstandigheden vormden een gevaar voor de veiligheid van de inzittenden. Na enkele landingspogingen kwam de ballon met een sleeplanding tegen een bosrand tot stilstand. Daarbij vielen de passagiers uit de mand en de gezagvoerder viel half uit de mand. De passagiers liepen lichte verwondingen op.

De gezagvoerder werd door het weer overvallen omdat hij bij de vluchtvoorbereiding onvoldoende aandacht had besteed aan de weersverwachtingen. De specifiek voor de ballonvaart opgestelde weersverwachtingen maakten melding van risicovolle weersomstandigheden. Deze weersverwachtingen waren door de gezagvoerder niet geraadpleegd. Bronnen die hij wel had geraadpleegd gaven ook indicaties van ongunstige omstandigheden maar zijn door hem niet als zodanig geïnterpreteerd. De beslissing om de vaart door te laten gaan was daarmee gebaseerd op een onvolledige en verouderde weersverwachting.

Vanwege de kwetsbaarheid van de heteluchtballon en de inzittenden worden er duidelijke eisen gesteld aan het raadplegen van weersinformatie voor de vaart. Omdat het weer verandert, is het noodzakelijk om de ontwikkeling van het weer gedurende de dag te volgen. Hierbij moet een gezagvoerder gebruik maken van zo veel mogelijk bronnen, maar zeker van weersverwachtingen die speciaal voor de ballonvaart zijn opgesteld.

Hiertoe kreeg de Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart (KNVVl) een aanbeveling om lessen van dit voorval onder de leden te delen en hen te wijzen op de te volgen werkwijze bij het raadplegen van de weersomstandigheden als voorbereiding op een ballonvaart. De KNVVl heeft in februari 2023 gereageerd op de aanbeveling.

2. Algemene conclusie over de opvolging van de aanbevelingen

Overzicht opvolging per aanbeveling

Bij de beoordeling van de opvolging van aanbevelingen uit luchtvaartrappen is de Onderzoeksraad gebonden aan de beoordelingscriteria uit het Europese classificatiesysteem, in lijn met EU Verordening Nr. 996/2010. De Europese classificaties met bijbehorende beoordelingscriteria zijn opgenomen in een bijlage bij deze notitie.

Aanbevelingen aan	(Kern van) Aanbeveling	Opvolging
KNVvL	1. Lessen uit het ongeval onder de aandacht van leden brengen, wijzen op raadplegen van weersomstandigheden als voorbereiding en de te gebruiken bronnen aangeven. Die bronnen moeten ook worden opgenomen in het standaardformat van de <i>Operations Manual Ballonvaren</i> .	Afdoende

Opvolging per aanbeveling

Aanbeveling 1

Aan de Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart (KNVvL)

Breng de lessen uit dit ongeval bij uw leden onder de aandacht en wijs hen op de te volgen werkwijze bij het raadplegen van de weersomstandigheden als voorbereiding op een ballonvaart. Geef in het kader van goed ballonvaarderschap aan welke bronnen daarbij gebruikt moeten worden en neem die op in het standaardformat van de *Operations Manual Ballonvaren*.

Reactie van KNVvL

De afdeling Ballonvaren van de KNVvL zal haar leden op de hoogte brengen van de conclusies en aanbevelingen van het rapport. Ook zal de *Declared Training Organisatie* van de afdeling hier ruimschoots aandacht aan besteden en lessen trekken zowel voor de opleiding van nieuwe piloten als bij het trainen van de huidige piloten bij hun tweejaarlijkse verplichte opfriscursus. Tevens zal het afdelingsbestuur aan het VMS-Team van de afdeling vragen om dit ook mee te nemen tijdens het *safety seminar* voorafgaand aan de ledenvergadering komend voorjaar.

Verder is de KNVvL bezig met het herzien en aanpassen van de *Operations Manual Ballonvaren* voor een hernieuwde versie. Daarin worden ook het onderzoek en de aanbeveling meegenomen.

De afdeling Ballonvaren heeft zijn reactie verder aangegeven het niet als haar taak zien om een specifieke fabrikant van ballonnen zijn handboeken aan te laten passen. Deze *Flight Manuals* zijn specifiek per ballon geschreven en deze voldoen en volstaan volgens de afdeling volledig. Omdat het onderzoek uitwijst dat er sprake was van een opeenstapeling van gebeurtenissen en interpretatie van de piloot, is het aanpassen van deze *Flight Manuals* volgens de afdeling Ballonvaren niet aan de orde. Wel wil de afdeling benadrukken dat bewustwording en delen van deze ervaringen van groot belang zijn om herhaling te voorkomen en zal hier dan ook voor zorgdragen.

Beoordeling van de opvolging

De opvolging van de aanbeveling wordt conform de Europese classificatie aangemerkt als afdoende.

Toelichting op de beoordeling

De KNVvL informeert haar leden over de te volgen werkwijze bij het raadplegen van de weersomstandigheden als voorbereiding op een ballonvaart. Verder wordt de aanbeveling meegenomen in de herziening van de *Operations Manual Ballonvaren*. Deze acties zijn in lijn met de aanbeveling.